

ธนาคารแห่งประเทศไทย

การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน
แก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญ

คำนำ

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของแหล่งเงินทุนที่จะช่วยหล่อเลี้ยงให้ภาคเศรษฐกิจในประเทศขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างมั่นคง จึงได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญอย่างต่อเนื่องมาตลอดครึ่งศตวรรษ

จูลสารเผยแพร่ของ ธปท. ฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของ ธปท. ในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยกล่าวถึง ความเป็นมา นโยบายและวิธีการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าและบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเน้นให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

ธปท. หวังว่าจูลสารเผยแพร่ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน ทำให้ได้รับความรู้และมีความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวมากขึ้น

สำนักสื่อสารสัมพันธ์

สายสนับสนุนการบริหาร

มกราคม 2547

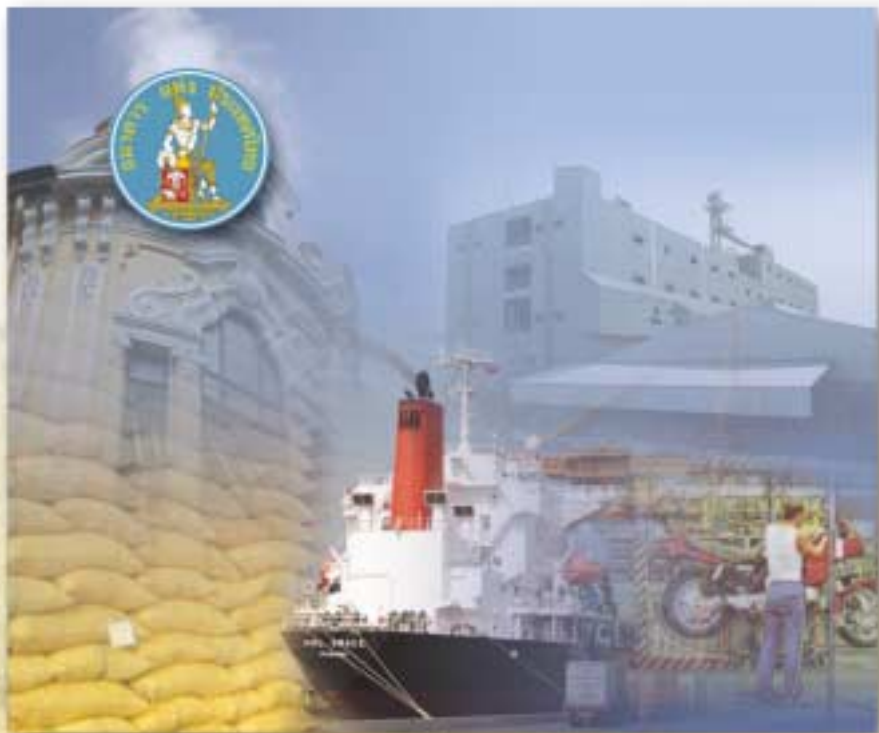
การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญ

ธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะธนาคารกลางของประเทศ นอกจากจะมีหน้าที่หลักในการดำเนินนโยบายทางการเงินเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจการเงินของประเทศแล้ว ยังมีบทบาทสำคัญในการช่วยส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เช่นเดียวกับธนาคารกลางของประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ทั้งนี้ เพื่อผลักดันให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวได้อย่างยั่งยืนมั่นคง อันจะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักประการหนึ่งของธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ธนาคารฯ ได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนบทบาทดังกล่าวภายใต้กรอบนโยบายของรัฐบาลและภายใต้พระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย

เป็นที่ทราบกันดีว่าโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยส่วนใหญ่จะต้องพึ่งพาภาคการเกษตรเป็นตัวขับเคลื่อน แม้ในระยะหลังการผลิตภาคอุตสาหกรรมจะเริ่มเข้ามามีบทบาทในการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ แต่ภาคอุตสาหกรรมก็ยังจำเป็นต้องพึ่งพาปัจจัยการผลิตที่มาจากภาคการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นวัตถุดิบ ผลผลิต

ทางการเกษตรเพื่อป้อนเข้าสู่กระบวนการผลิต หรือแม้แต่แรงงานที่มาจากภาคการเกษตร แต่ที่ผ่านมภาคเศรษฐกิจดังกล่าวกลับมีความอ่อนแอเนื่องจากขาดการสนับสนุนทั้งเทคโนโลยี การจัดการ การตลาด และแหล่งเงินทุน ดังนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้เข้ามามีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุน

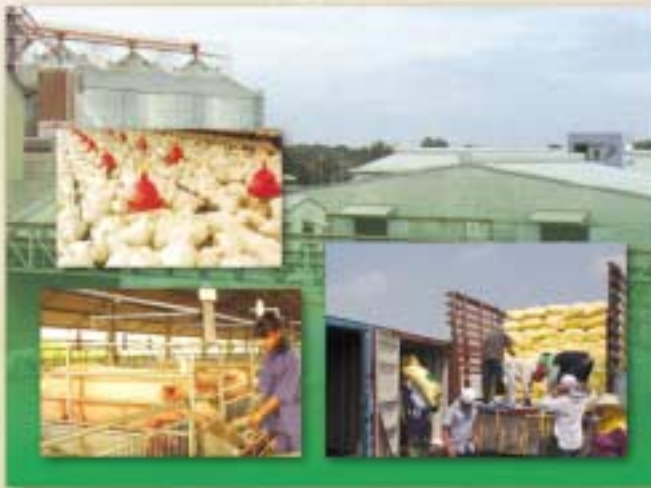

ด้วยการให้กู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำแก่ภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้า และการส่งออก ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2499 เป็นต้นมา โดยธนาคารได้กำหนดประเภทกิจการที่จะให้ความช่วยเหลือและมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมเป็นระยะ ๆ

สำหรับวงเงินที่ให้ความอนุเคราะห์เปลี่ยนแปลงไปทุกปีตามสภาพเศรษฐกิจและความจำเป็นในขณะนั้นๆ โดยต้องคำนึงถึงวินัยทางการเงิน เนื่องจากหน้าที่

สำคัญของธนาคารแห่งประเทศไทย คือ การรักษาเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ อย่างไรก็ตามวงเงินที่ให้ความช่วยเหลือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ โดยในบางปีวงเงินมากกว่าหนึ่งแสนล้านบาท

วิธีการให้ความช่วยเหลือทางการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญที่ผ่านมานั้น ดำเนินการด้วยวิธีการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการที่พึ่งเชื่อถือได้ตามระเบียบต่างๆผ่านสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ธนาคารเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) บริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (บรพธ.) โดยจะให้ความช่วยเหลือทางการเงินเป็นการทั่วไปแก่ผู้ประกอบการในกิจการต่างๆ เช่น กิจการเพื่อการส่งออก อุตสาหกรรมทั่วไป (ขนาดใหญ่) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เลี้ยงสัตว์ คำพืชผลเกษตร

ค้าข้าวสาร คลังสินค้า ตลอดจนกรณีอุทกภัย การลงทุนในเขต 3 และโครงการด้านเกษตรกรรม หรืออุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาชนบท หรือการให้ความช่วยเหลือตามโครงการพิเศษ โดยการให้กู้ยืมเป็นเงินก้อนจำนวนหนึ่งแก่สถาบันการเงินเฉพาะกิจเพื่อนำไปใช้ตามโครงการต่าง ๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาแล้วว่าจะ

ประโยชน์ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ และสามารถก่อให้เกิดการจ้างแรงงาน หรือการใช้วัตถุดิบในประเทศ เช่น การให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อให้ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และประชาชนทั่วไปได้มีที่อยู่อาศัย

รวมทั้งส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนให้มีเงินที่จะลงทุนขยาย หรือจัดตั้งสถานศึกษาใหม่ที่มีคุณภาพสูงทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดผ่านทางธนาคารออมสิน และธนาคารอาคารสงเคราะห์ ตลอดจนโครงการพาณิชย์นำวิ และโครงการปรับเปลี่ยนเครื่องจักรผ่านทางบริษัท และ ธสน. เป็นต้น

ปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยมีนโยบายที่จะกระจายการให้ความช่วยเหลือไปยังผู้ประกอบการให้ทั่วถึงโดยเฉพาะผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจให้ฟื้นตัวเร็วขึ้น ดังนั้นธนาคารแห่งประเทศไทย จึงได้ปรับปรุงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินใหม่ โดยเปลี่ยนมาเป็นให้ความช่วยเหลือในลักษณะการให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินเป็นเงินก้อน เป็นคราว ๆ แล้วให้สถาบันการเงินนำไปให้กู้ต่อแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และงดการให้ความช่วยเหลือในภาคการส่งออกตามข้อตกลงของ GATT

สาเหตุที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเน้นให้ความสำคัญแก่วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) เนื่องจากเห็นว่าวิสาหกิจดังกล่าวมีบทบาทอย่างสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทยในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่

1. เป็นวิสาหกิจที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่เศรษฐกิจไทยในด้านการจ้างงาน
2. เป็นจุดกำเนิดของผู้ที่จะสนใจลงทุนเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ เนื่องจากกิจการ SMEs ใช้เงินทุนไม่สูงและมีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่
3. เป็นแหล่งหรือโรงเรียนฝึกอาชีพของบรรดาแรงงานประเภทต่าง ๆ ซึ่งสามารถฝึกฝนเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานจริง
4. ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงกับกิจการขนาดใหญ่ หรือกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในรูปปรับช่วงการผลิตหรือเป็นแหล่งรับซื้อวัตถุดิบจากภาคการเกษตร
5. เป็นส่วนสำคัญของระบบเศรษฐกิจ เนื่องจาก SMEs ครอบคลุมแทบทุกวิสาหกิจทั้งภาคการผลิต การค้าส่ง-ค้าปลีก และภาคบริการ
6. เป็นวิสาหกิจที่สนับสนุนอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เพราะ SMEs คือภาคการผลิต ที่จะผลิตสินค้าขั้นกลาง (Intermediate Goods) ป้อนโรงงานดังกล่าว
7. เป็นวิสาหกิจที่เพิ่มมูลค่าให้วัตถุดิบในประเทศ เพราะเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากรในประเทศเป็นหลัก
8. ป้อนทุนการผูกขาดในระบบเศรษฐกิจ เนื่องจาก SMEs ช่วยให้เกิดการแข่งขัน ในการดำเนินธุรกิจ และการแข่งขันที่เป็นธรรมซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม

จากการปรับปรุงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยเน้นการให้ความสำคัญแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมดังกล่าวข้างต้น เป็นผลให้การให้ความช่วยเหลือกระจายไปยังผู้ประกอบการได้มากขึ้น ณ สิ้นเดือนตุลาคม 2546 มีผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มาขอรับความอนุเคราะห์จากธนาคารแห่งประเทศไทยทั้งสิ้น 8,673 ราย คิดเป็นวงเงินอนุเคราะห์ ในส่วนของธนาคารแห่งประเทศไทยทั้งสิ้น 50,178 ล้านบาท และเมื่อรวมกับวงเงิน

สินเชื่อที่สถาบันการเงินต้องออกสมทบกับเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว จะเป็นวงเงินสินเชื่อที่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้รับทั้งสิ้น 83,630 ล้านบาท โดยแต่ละเดือนธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความอนุเคราะห์แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ผ่านทางสถาบันการเงินไม่ต่ำกว่าเดือนละ 8,800 ล้านบาท ในรอบ 10 เดือนแรกของปี 2546

นอกจากนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยยังมีนโยบายที่จะปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานด้านการให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญ เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยมีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อเศรษฐกิจของประเทศมากที่สุดและให้เป็นไปตามข้อตกลงของ GATT

รายละเอียดของการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน สามารถติดต่อ
ขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ **ส่วนสินเชื่อ สายตลาดการเงิน โทร.0-2283-5148**
และ 0-2283-5414-6 และ 0-2283-5426-7 และ 0-2283-5429-30

คณะผู้จัดทำ

บรรณาธิการ

คณะผู้บริหาร สำนักสื่อสารสัมพันธ์,
สายสนับสนุนการบริหาร

ผู้รวบรวมข้อมูล

ทีมสื่อสารสนเทศ สำนักสื่อสารสัมพันธ์

ออกแบบปกและรูปเล่ม

ทีมผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ สำนักสื่อสารสัมพันธ์

จัดทำโดย สายสนับสนุนการบริหาร ธนาคารแห่งประเทศไทย

โทร. 0-2283-5619 หรือ 0-2283-5018

